

Compensatieaanpak N794 Heerderweg i.r.t EHS en Boswet

(dd 12 mei 2014)

Samenvatting

Het plan N794 Heerderweg heeft als doel verhogen van de verkeersveiligheid van fietsers en automobilisten door de aanleg van vrijliggende fietspaden.

Kappen van bomen is bij de planuitwerking onontkoombaar, ook in de EHS, die de N794 deels doorsnijdt.

Op grond van natuurbeschermingswetgeving (EHS en boswet) moeten bomen gecompenseerd worden. Voor het project N794 komt deze opgave neer op **1,35 ha bos** (0,85 ha EHS en 0,4 ha boswet).

In bijgaande notitie is gekeken hoe en waar deze compensatie gerealiseerd kan worden. Daarbij zijn de volgende wettelijke en praktische overwegingen gehanteerd:

- in de buurt gelegen
- buiten de huidige EHS
- bestemming is te wijzigen in bos en gelegen in de groene ontwikkelzone
- de compensatie is realistisch en uitvoerbaar

Voor de uitwerking heeft overleg plaatsgevonden met DLG en betrokken bevoegde gezagen (provincie en gemeente).

Doordat in het recente verleden door DLG reeds gronden zijn aangekocht voor realisatie van de EHS-verbinding Wisselse poort¹ in Epe en de aanleg van de Wisselse Poort door bezuinigingen geen doorgang heeft gevonden, zijn medio 2014 nog enkele percelen in eigendom bij DLG/provincie.

Door het alsnog aanplanten van ruim 1,35 bos –vanuit de compensatieverplichting plan N794 Heerderweg– kan feitelijk een deel van de Wisselse poort alsnog worden gerealiseerd.

Opgemerkt wordt dat DBL juridisch eigenaar is van de gronden en de provincie economisch eigenaar.

Naar verwachting wordt het juridisch eigendom anno 2015 overgedragen van DLG naar de provincie.

In deze notitie wordt ingegaan op de volgende zaken:

1. Algemeen EHS en Boswet
2. Plan N794 Heerderweg en compensatieopgave EHS en Boswet
3. Voorgestelde percelen voor compensatie “N794”
4. Bestemmingsplan wijziging “Buitengebied 4^e herziening”
5. Nadere afspraken over realisatie

¹ Andere namen van een plan is het plan / visie Vemdebroek-Gulbroek-Dijkhuizen

1. Algemeen EHS en Boswet

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt (PEHS). Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. De bestaande natuur is beschermd onder het 'Nee, tenzij'-principe en de compensatieplicht.

Voor te kappen bomen buiten de EHS moet gekeken worden naar de Boswet. Bomen die buiten de bebouwde kom van de Boswet vallen moeten ook gecompenseerd worden, conform de provinciale richtlijn compensatie natuur en bos uit 1998.

2. Plan N794 Heerderweg en compensatieopgave EHS en Boswet

2.1 Bepalen Oppervlakte compensatie

Voor het realiseren van de nieuwe fietspaden zullen in totaal ca. 500 – 600 bomen sneuvelen. Een deel hiervan zal direct langs de Heerderweg worden herplant.

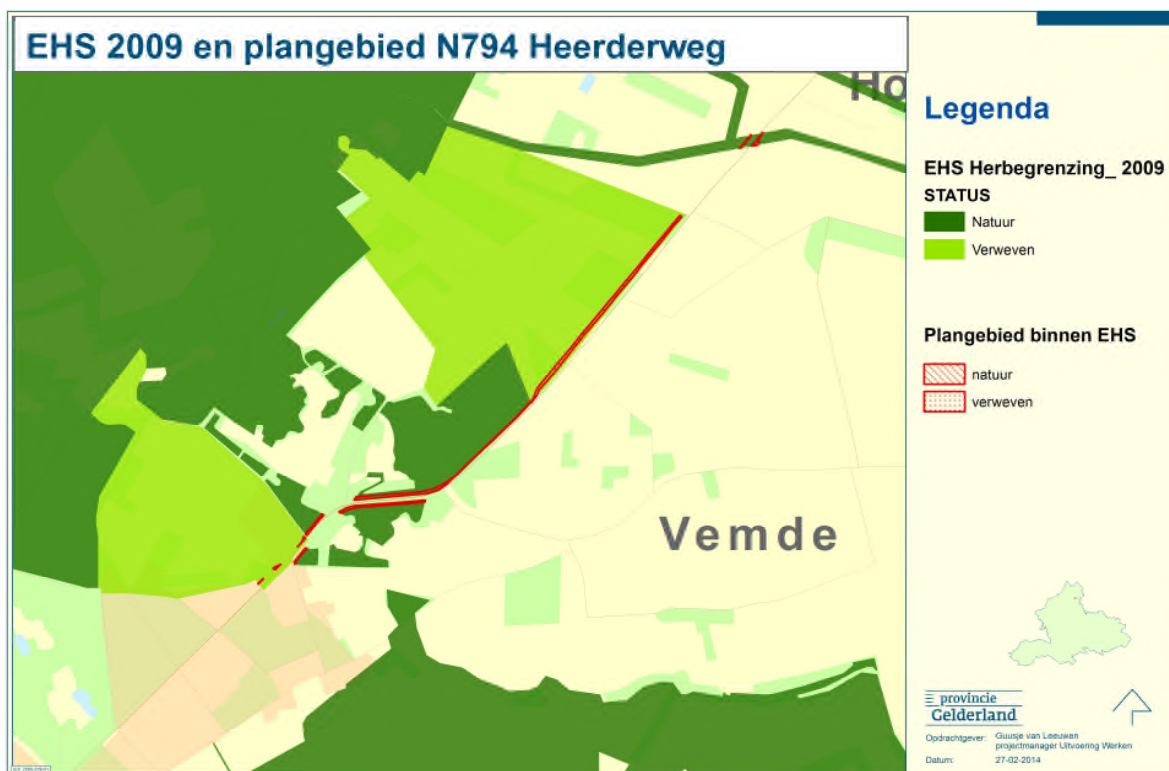
Van de te kappen bomen staan er ca. 250 op EHS-gebied (EHS 2009) en ca. 160 bomen vallen binnen de Boswet. Omdat er in de beleidsdocumenten gesproken wordt over compensatie van oppervlakten in plaats van individuele bomen, zullen we in de rest van deze notitie alleen over compensatie van oppervlaktes bos praten.

Om te bepalen welke oppervlakte van de EHS gecompenseerd moet worden is de begrenzing van de EHS in een GIS-omgeving ingeladen. Ook het nieuwste wegontwerp van de N794 en het daarbij behorende (ontwerp) bestemmingsplan² zijn hieraan toegevoegd. Daarna is de doorsnede van de met “nieuwe infra” te bestemmen gronden met EHS-natuur en met EHS-verweven gemeten. Van de doorsnede is de vigerende bestemming natuur afgetrokken, omdat het immers gaat om de gronden die voorheen bestemming bos hadden en nu bestemming verkeer krijgen. De totale oppervlakte van de gronden die permanent onttrokken gaan worden aan de EHS, komt hiermee op (zie afbeelding 1):

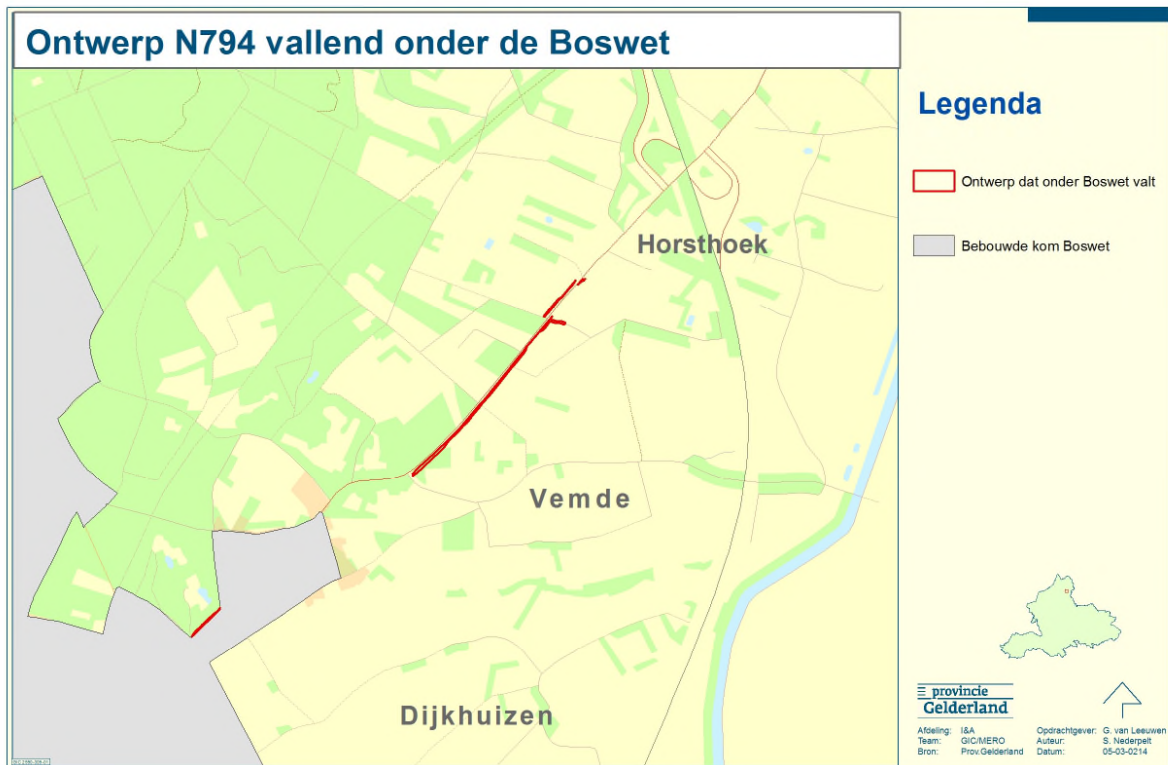
- EHS natuur: 2928 m² (= 0,3 ha)
- EHS verweven: 3098 m² (= 0,3 ha)

Beide oppervlakten dienen gecompenseerd te worden.

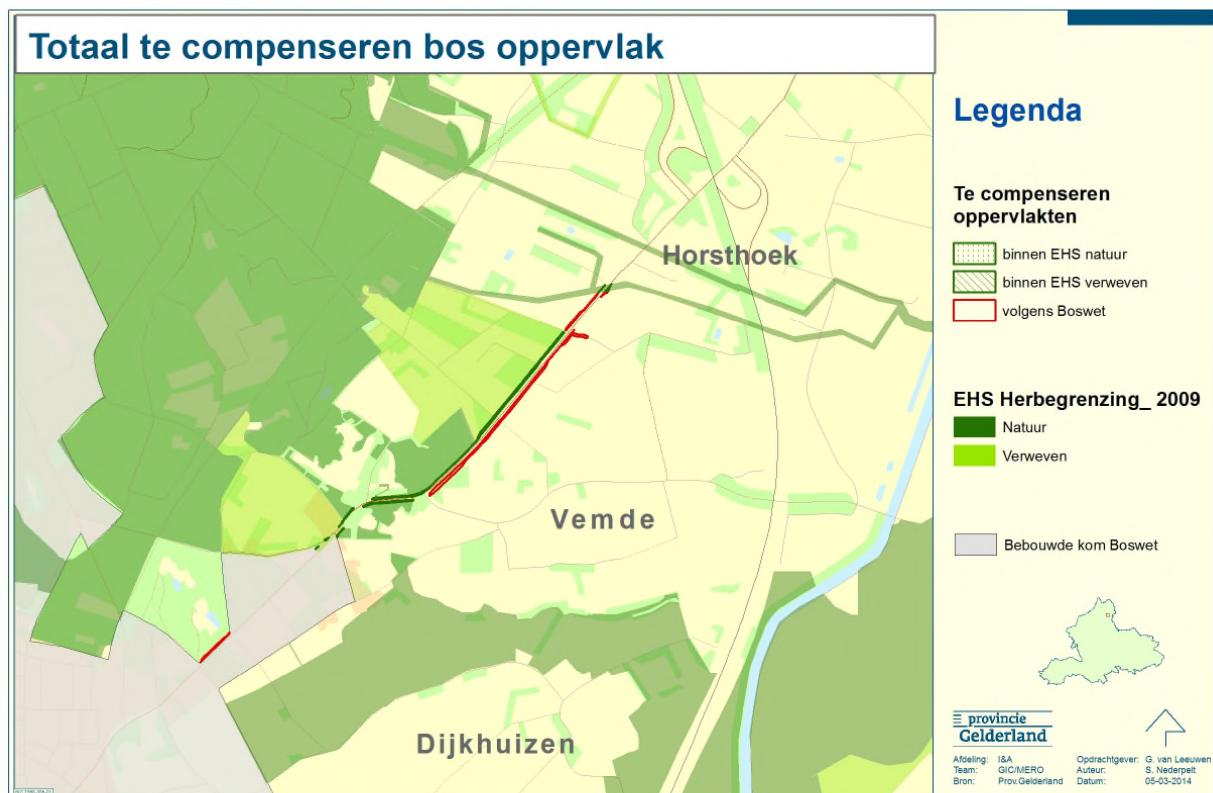
Ook de te compenseren oppervlakten met bomen die binnen de Boswet vallen, zijn met GIS bepaald (zie afbeelding 2). Het verloren oppervlak dat binnen de Boswet valt is ca. 3815 m² (0,38 ha).

Afbeelding 1: EHS 2009 en plangebied N794 Heerderweg

Afbeelding 2: Ontwerp N794 vallend onder de Boswet
 Samengevat compensatie EHS (2009) en bos:

Afbeelding 3: Samenvatting te compenseren (EHS en boswet)

2.2 Kenmerken compensatieopgave

Compensatieopgaaf EHS

Bij de doorkruising van de EHS van het voorgenomen plan N794 Heerderweg horen de volgende beheertypen (aangeduid in het Natuurbeheerplan Gelderland 2013):

- N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (600 m²).
- N16.01 Droog bos met productie (5946 m².)

N15.02 Dennen- eiken- en beukenbos

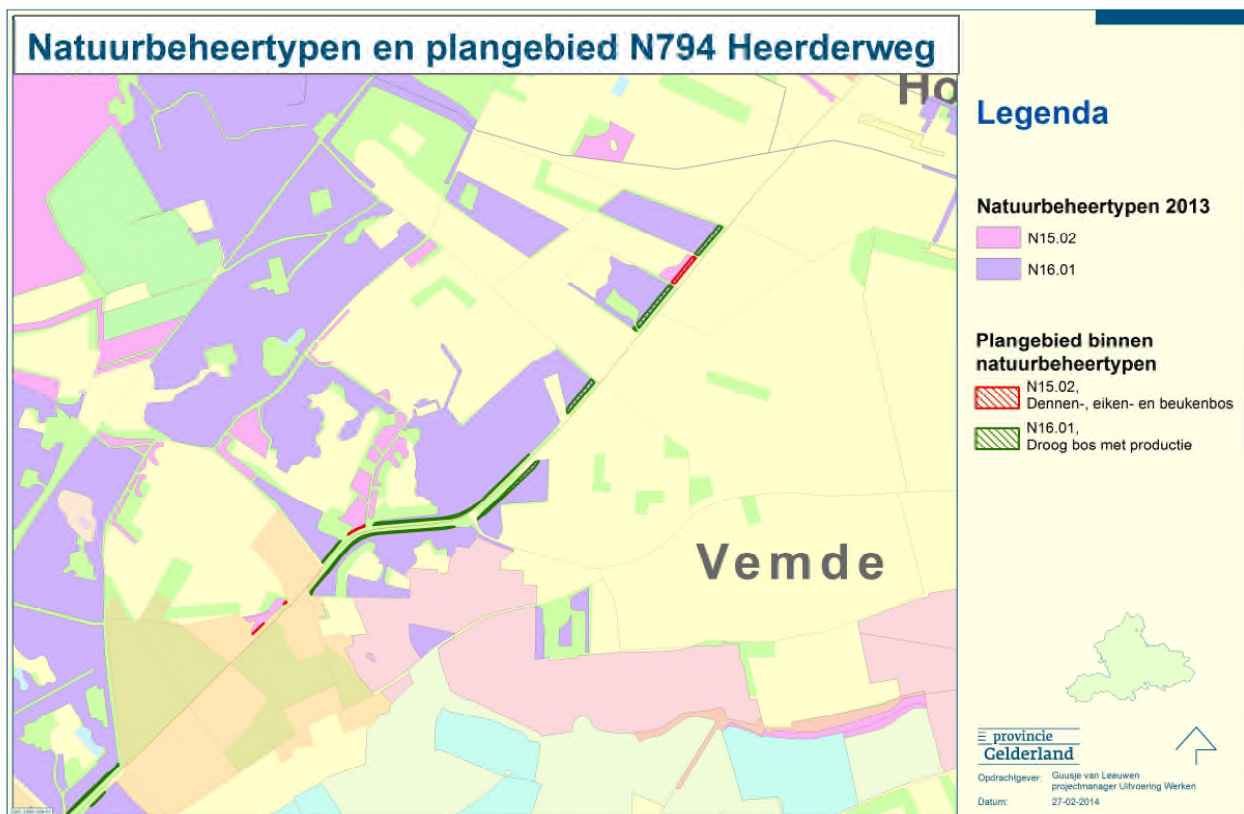
Dit beheertype omvat ter plekke hoofdzakelijk een beukenopstand op particulierterrein.

N16.01 Droog bos met productie

Dit beheertype bestaat uit diverse boomsoorten van de droge gronden. De soortensamenstelling en de bosstructuur is per perceel sterk wisselend. De bossen zijn tussen de 25 en 100 jaar oud. Deze bossen kunnen een bijdrage leveren aan het leefgebied van de aangetroffen dieren.

Bij de compensatie van de bostypen moet men rekening houden met een oppervlaktetoeslag van 30%. Er ligt een **EHS-compensatieopgaaf van in totaal 0,85 ha** te weten:

- N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (600 m² + 30% = 780 m²)
- N16.01 Droog bos met productie (5946 m² + 30% = 7730 m²)

Afbeelding 4: Natuurtypen N794

Compensatieopgaaf boswet

Volgens de Boswet³ moet er 20%, 30% of 40% gecompenseerd worden, afhankelijk van de vervangbaarheidscategorie waarbinnen de te kappen bomen vallen. De bomen langs de N794 die gekapt

3 Richtlijn compensatie natuur en bos

moeten worden, vallen volgens boomadviseur de Groot allemaal binnen Categorie 2 (matig vervangbaar, ontwikkelingstijd 25 – 100 jaar).⁴ Er zal hier dus 30% extra compensatie moeten gaan plaatsvinden. Voor de 160 te sneuvelen bomen binnen de Boswet, zullen er dus 208 (= 160 + 30%) bomen terug geplant moeten gaan worden. Voor de te verliezen oppervlakte van 3815 m² zal 4960 m² (**0,50 ha boswetcompensatie** = 3815 + 30%) gecompenseerd moeten worden.

Samenvatting realisatie van compensatie EHS en boswet

De totale compensatieopgave voor de N794 is **0,85 EHS + 0,5 boswet = 1,35 ha boscompensatie**.

De bomen die gekapt moeten worden ten behoeve van het plan N794 Heerderweg liggen veelal op particulier terrein. Enkele particulieren hebben aangegeven waarde te hechten aan bomen op hun terrein en willen graag herplant van bomen op hun terrein. De provincie zal hier bij de nadere uitwerking van het plan op ingaan en zal hierover concrete afspraken met deze bewoners maken. Dit betreft echter een deel van de te compenseren bomen. De echte (overgrote deel aan m²) boswetcompensatie zal elders moeten plaatsvinden.

De richtlijn compensatie natuur en bos geeft aan dat onttrekking altijd aansluitend aan een natuur- of boskern dient te worden gecompenseerd, binnen dezelfde of aangrenzende gemeente(n). Deze bomen moeten geplant worden in een gebied waar de bestemming planten van bomen toestaat of met een wijziging mogelijk wordt.

4 Telefonisch advies van boomadviseur Jan Willem de Groot op 27 februari 2014 (maakt onderdeel uit van het projectteam Plan N794 Heerderweg en heeft de gehele inventarisatie van bomen langs het traject verricht)

3 Voorgestelde percelen voor compensatie “N794”

Voor de compensatie van het EHS-terrein stellen we het volgende voor. : compensatie op gronden in eigendom van de overheid. Mede ten behoeve van de aanleg van de EHS-verbindingszone Wisselse poort heeft DBL/provincie destijds gronden aangekocht rond de buurtschap Vemde. Deze gronden bevinden zich deels in de EHS (inmiddels ‘Gelders Natuurnetwerk’ geheten). Door bezuinigingen en aanpassingen op de EHS vallen een deel van de aangekochte gronden grotendeels buiten de huidige EHS.

In overleg met de gemeente Epe, DBL en de provincie wordt voorgesteld om ter hoogte van de Wisselse Poort nieuwe houtsingels aan te planten op een deel van de destijds aangekochte percelen (zie locaties in onderstaande figuur).

Afbeelding 5: voorstel te compenseren oppervlakten voor bosaanplant

De voorgestelde houtsingels zijn gelegen op een drietal kadastrale percelen. Het totaal oppervlakte nieuw bos bedraagt 1,6 hectare, ruim voldoende voor compensatieopgave van maximaal 1,35 ha uit het project N794 Heerderweg. De extra compensatie zal worden meegenomen voor mogelijke compensatie van nog nader aan te duiden plannen. De extra ruimte biedt daarnaast mogelijkheden om bij het inrichtingsplan nog wat afwisseling van bomen en open ruimte te laten.

Compensatie per perceel		
Percelen	perceel totaal	compensatie
Epe en Oene	m2	m2
C 0073 G	14660	3600
C 1250 G	13706	6060
C 2184 G	6530	6600
	Totaal	16260

4. Bestemmingsplan wijziging “Buitengebied 4^e herziening”

Om de bomen ter compensatie op voorgestelde percelen te kunnen planten is een bestemmingswijziging nodig. De gemeente heeft aangegeven dat op grond van het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied 4^e herziening” een binnenplanse wijziging mogelijk is en de voorgestelde percelen te willen bestemmen als ‘natuur’ als de eigenaar / eigenaren geen bezwaar hebben. De gemeente kan het wijzigingsverzoek aansluitend op het bestemmingsplan voor de N794 Heerderweg met een binnenplanse wijziging laten volgen.

4.1 Conclusie compensatieopgave Heerderweg (N794)

De EHS- en boswetcompensatieopgave voor het plan N794 Heerderweg kan worden gerealiseerd, deels langs de Heerderweg en op percelen in de directe omgeving van het project Heerderweg N794, alsmede op 3 percelen in de directe omgeving nabij de A50 (zie ligging afbeelding 5).

De gronden zijn reeds aangekocht door de overheid en eigendom van DBL / provincie.

De gemeente heeft ambtelijk positief geadviseerd over de realisatie van het voorgestelde nieuwe bosgebied. Vanuit het project Heerderweg N794 zal derhalve gelijktijdig met het aanvragen van het definitief bestemmingsplan Heerderweg N794, ter compensatie van de EHS en Boswet voor de betreffende percelen een binnenplanse wijziging van deels landbouw naar natuur worden aangevraagd. De eigenaren DLG/provincie zullen beiden aan de gemeente per brief verklaren geen bezwaar te hebben tegen de wijziging van de bestemming.

5. Nadere afspraken over realisatie

Op hoofdlijnen zijn de contouren voor de aanplant van nieuw bos in afbeelding 5 aangegeven. De gronden zijn momenteel nog verpacht (informatie DLG: tot 1-1-2015). Met DBL zal nader worden afgestemd de pacht per 1-1-2015 te beeindigen en zal een nader detaillering over eigendom / beheer en inrichting worden uitgewerkt.

DBL en de provincie zullen nader afspraken maken over waardevermindering van de percelen en de inrichting van de percelen. De kosten, die met de aanpassingen gemoeid zijn, zullen ten laste worden gebracht bij het project Heerderweg N794. Vanuit het project N794, Heerderweg is er intern een financiële borging voor realisatie / waardevermindering danwel verwerving van de gronden (1,6 ha) vastgelegd.

Zodra de bestemmingsplanprocedure voor de percelen is afgerond en de pacht beeindigd kan de inrichting van de percelen worden gerealiseerd. Over de inrichting en het beheer van de gronden zal de provincie met DLG/intern nadere afspraken maken.

Opmerking: Het totale oppervlakte van 1,6 ha bos zal worden gerealiseerd. Hierbij wordt meer gerealiseerd dan noodzakelijk voor het project N794, Heerderweg (1,35 ha). De extra m2 zullen door de afdeling Uitvoering Werken (Infra) als extra compensatie van projecten elders in de directe omgeving tevens worden meegenomen.

=====